

Forstand pædagogiske, er der indsat den Sætning, at Eleven skal udvikle sig ved størst mulig Selvvirksomhed. Det staar i Lovforslaget angaaende Folkeskolerne i den Paragraf, der vedrører de smaa Børns Opdragelse, det staar i den Paragraf, der vedrører de større Børns Undervisning (Afbrydelse). Hvis blot det ærede Medlem ikke vil forstyrre mig, skal jeg nok forklare det. Det staar i det Lovforslag, som vedrører Realskolerne, og det staar i det Lovforslag, som vedrører Gymnasieskolerne.

Saa vil det ærede Medlem naturligvis spørge mig: Hvor er det i det foreliggende Lovforslag? Ja, det er kun et rigtigt Spørgsmaal, og jeg maa oplyse det ærede Medlem om, at det staar der. Der staar nemlig i Forslagets § 1: „Lærerskolens Undervisning skal i alle Klasser, men dog særlig i de to sidste, være præget af de Krav, Elevernes fremtidige Gerning som Lærere stiller til dem.“ Nu maa det ærede Medlem huske paa, at dette Forslag er eet blandt mange andre, som i Skolekommissionen blev behandlet under eet, og det er med fuld Føje, at den højtærede Minister forelægger dette først. Men ærede Medlemmer maa dog for at opnaa den fulde Forstaaelse studere Skolekommissionens Betænkning og se det foreliggende Forslag paa Baggrund af, hvad der i det hele taget er vor Bestræbelse, og hvis nu det ærede Medlem gør det, maa han jo erkende, at den, der hele Tiden, men navnlig i de to sidste Klasser paa Lærerskolen, skal forberedes til sin fremtidige Gerning, maa der opdrages til Selvvirksomhed, naar man i Folkeskolen, i Realskolen og i Gymnasieskolen skal lægge den størst mulige Vægt paa Elevens Selvvirksomhed. Her har det ærede Medlem Forklaringen. Der er god Logik i det. Og jeg maa sige, at jeg har personlig Grund til at vide, at der er Sammenhæng i Tingene, for det Krav rejste jeg, da jeg første Gang havde Ordet i den store Skolekommission og skitserede min Opfattelse af, hvorledes man burde bære sig ad i Skolen, specielt med, hvad jeg vil kalde den egentlige opdragende Virksomhed.

Saa siger det ærede Medlem, at han i og for sig, hvis jeg forstod det, har Sympati for det, man kalder ny-europæisk Skolebevægelse, men ikke finder det i dette Forslag og maaske heller ikke i de andre. Jo, det er netop i den nævnte Sætning. Denne Sætning siger, at man skal opdrage ved den størst mulige Selvvirksomhed fra Barnets og det unge Menneskes Side. Hvad betyder det? Det betyder, at hvis Erfaringen viser, at Talsmændene for den ny-europæiske

Bevægelse — dem hører jeg ikke til — har Ret, saa paabyder Loven, at man skal gaa saa vidt, som de vil, i Retning af Barnets Selvvirksomhed. Hvis derimod Erfaringen skulde sige — og det tror jeg, den vil —, at de gaar noget for vidt, at det er nødvendigt, at ogsaa den voksne har en Haand med i Spillet og leder Barnet, saa er Forslagene saaledes affattet, at vel er man ikke gaaet til den ny-europæiske Skoles Idealers Gennemførelse, men man er gaaet til noget, der nærmer sig dertil, og derfor er det atter fuldstændig rigtigt, at den højtærede Minister siger, at der er Tilknytningspunkter mellem hendes Forslag og Grundtvig—Kold. Det skal jeg ikke komme ind paa ved denne Lejlighed, men kun anføre en eneste Ting til Forsvar for min Paastand. Hvorledes kan det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer tænke sig, at det var muligt i den store Skolekommission at faa den Sætning indført i samtlige Forslag, hvis ikke Rigtigheden var blevet anerkendt — for at nævne Navne — af det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen eller af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen? Men det er lykkedes at faa denne Sætning føjet ind i alle de egentlig pædagogiske Forslag, og naar det er lykkedes, ser jeg det som et Vidnesbyrd om, at den Tendens, hvis Talsmand jeg dér var, i Virkeligheden er i nøje Slægtsskab med væsentlige Sider af den Pædagogik, vi kan takke Grundtvig og Kold for.

Jeg vil ikke udtale mig yderligere, fordi jeg synes, det er urimeligt at forlænge denne Debat. Jeg har kun i al Korthed villet vise det ærede Medlem og det høje Tings Medlemmer, at der ikke savnes Logik i det, der er foretaget i den store Skolekommission, heller ikke Samhørighed med Kold og Grundtvig og heller ikke Muligheden for, om det er rigtigt, at realisere den ny-europæiske Skoles Ideal.

Chr. Søgaard: Jeg fik ikke meget ud af mine Spørgsmaal til den højtærede Minister, thi det første, som jeg talte om, vidste Ministeren ikke og kunde ikke svare paa det, og det andet, jeg talte om, forstod Ministeren ikke — hun sagde i alt Fald, at hun ikke vidste, hvad jeg mente med det. Jeg kan sige, at naar jeg fremførte dette om den mislykkede Afskedigelse, var det ikke just for at takke Ministeren derfor, men mere for at gøre mig til Talsmand for Stemninger i vide Kredse i Befolkningen med Hensyn til denne Sag.

Med Hensyn til Optagelse paa Seminarier spurgte Ministeren, hvor jeg havde Tallet 100 fra. Det har jeg fra „Fyns